

Heeft u zelf een interessant weetje of wil u zelf een artikel schrijven voor onze krant?
Laat het ons dan zeker weten.

de redactie,
Nelly, Alex, Inge

Voorwoord Buurtkring Hertoghe

ORANJE **GEEL** GROEN BLAUW **WIT** ROOD – ze komen allemaal aan bod

Code geel. Na alle verzuchtingen over ons verplicht huisarrest de afgelopen jaren, kunnen we met een geruster hart en aanzienlijk minder poespas onze koffers weer pakken. Nieuwe ideeën opdoen, nieuwe stimulansen ervaren, nieuwe opvattingen vormen.

Zonder je ver te verplaatsen kun je echter ook ‘op reis’.

Kom voor nieuwe stimulansen naar een burenborrel of een burenetentje. Reis-in-je-hoofd, maak een tripje naar de nieuwe mini-buurt-bibliotheek, buiten geplaatst tegen de muur van Nottebohm.

Inge en Alex leveren hun traditionele bijdragen en met hen hoop ik dat Hertoghe Actueel lezers even plezier beleven aan de maart editie van Hertoghe Actueel. Alex heeft zich in “Terzielen” verdiept en er is een artikeltje over gezondheidspassen in het verre verleden, geleverd door Marc Van Acker.

De natuur begint weer groen te kleuren. Natuurpunt heeft nieuwe ideeën voor stadsnatuur wandelingen.

17 Maart is belangrijk voor het volk waarvoor groen de traditionele kleur is. Ontdek ook waarom het voor twee reizigers uit dat land, eenmaal in Vlaanderen aangekomen, niet goed afliep.

We richten de schijnwerper op burenen in de Biartstraat.

Houd de kalender in de gaten, het is 1 april voordat je het weet. Ben op je hoede of..... bedenk zelf iets.

Nieuws van de Buurtcoach

Wat fijn dat alles weer op gang is gekomen. Het kernteam was er duidelijk aan toe om er weer stevig in te vliegen getuige de hoeveelheid aan activiteiten waarover u hieronder meer leest.

Mijn voornemen om weer meer bij burens op bezoek te gaan werd alweer doorkruist door het virus. Dat neemt niet weg dat we er nu wel werk van kunnen maken. Heeft u graag een bezoeker? Bel me dan even op 0485 23 05 31 of stuur me een mail.

Verder organiseren we in de komende periode in Nottebohm weer één en ander.

2

Tabletcafé voor senioren vrijdag 25 maart om 10 uur

Kom mee swipen in het tabletcafé. Daar kan je terecht met al jouw vragen rond tablets en iPads. Senioren komen er samen om elkaar vragen te stellen over de tablet. Daarnaast helpt een ploeg ervaren begeleiders je op weg.

Hoe kan ik foto's maken met zo'n tablet? Hoe werkt de app van De Lijn? Senioren komen samen om elkaar vragen te stellen over tablets. Ben je een beginner? Dan kan je bij ons een tablet ontlend. We begeleiden je bij de eerste stapjes op de tablet. Heb je al wat meer ervaring en een eigen toestel? Onze begeleiders helpen je verder met al jouw vragen.

Inschrijven doe je via district.antwerpen@antwerpen.be (vermeld zeker jouw naam, adres en telefoonnummer)

Deelnemen is gratis, maar **vooraf inschrijven is verplicht**. Inwoners van het district Antwerpen (postcodes 2000, 2018, 2020, 2030, 2050 en 2060) krijgen voorrang.

Volgende tabletcafés

vrijdag 25 maart | WZC Nottebohm, Biartstraat 2, 2018 Antwerpen

vrijdag 29 april | DC Olijftak, Hollandstraat 21, 2060 Antwerpen (van 9.30 tot 11.30 uur)

vrijdag 20 mei | 't Stadsmagazijn Keistraat 5-7, 2000 Antwerpen

Dag van de Zorg zondag 15 mei van 10 tot 17 uur

Zoals u wellicht weet zijn we in Nottebohm momenteel druk met verbouwen.

Ben jij benieuwd naar al onze projecten?

Hou dan zeker zondag 15 mei vrij en kom eens naar de dag van de zorg.

Je kan er deelnemen aan één van de activiteiten of gewoon even doorheen het gebouw, langs de expo en de tuin wandelen en genieten van een kop koffie met gebak.

Nottebohm gooit de deuren open!

Een kleinschalig initiatief met uitgebreid aanbod in een unieke historische setting

Woon je nog thuis en ben je geïnteresseerd in onze bewegingsgroep, het parkinsonprogramma, de revalidatie, de buurtwerking, dagcentrum de Meander of een kortverblijf.

Of denk je eerder aan verhuizen naar een assistentiewoning of het woonzorgcentrum? Welke uw behoeften ook zijn, in Nottebohm gaan we samen op zoek naar het passende antwoord.

Maak kennis met alle mogelijkheden tijdens één van de rondleidingen. Geniet in Café Biart van muziek en koffie met gebak.

Liever actiever? Doe dan mee met een bewegingssessie (10u30) of het valpreventieparcours (14u30).

Voor de culturele honger bezoekt u onze expo “120 jaar Nottebohm” of neemt u deel aan een gegidste wandeling in de buurt door Alex Elaut (inschrijven noodzakelijk voor wandeling om 11u30 of 14u00).

Tot gauw,
Inge Melis, Buurtcoach Hertoghe
T: 0485 23 05 31
inge.melis@nottebohm.be

Nottebohm Wzc

Biartstraat 2

2018 Antwerpen

03/259.18.00

info@nottebohm.be

<https://www.nottebohm.be>

Van harte welkom van

10u00 tot 17u00

NOTTEBOHM
care

Activiteiten Buurtkring Hertoghe

Burenborrel: 3de vrijdag van de maand om 19u

Vrijdag 18 maart - 15 april - 20 mei - 17 juni

En we gaan weer van start met onze maandelijkse borrel. Ontmoet bekende burens of maak kennis met de burens die je nog niet kent.

Klets gezellig bij of ontdek gezamenlijke interesses.

Blijf op de hoogte van de buurtnieuwtsjes.

Van harte welkom in Café Biart, Nottebohm Wzc, Biartstraat 2.

Inschrijven is niet nodig en breng gerust nog wat burens mee.

Burenborrel

*Sava, een glas wijn,
een biertje of iets fris.
Sjpraten of elkaar leren
kennen. Samen bij elkaar.*

4

Koffie Hertoghe: 1ste vrijdag van de maand om 15u

Vrijdag 1 april - 6 mei - 3 juni

Niks gezelliger in de namiddag dan even bijbabbelen bij een kop koffie of thee met lekker vers gebak. Hier komen nieuwe initiatieven tot leven of krijgen nieuwe vriendschappen vorm.

Wees welkom in de Nottebohmzaal, Nottebohm Wzc, Biartstraat 2.

Interesse om eens te proberen maar heb je moeilijkheden om hier te geraken? Bel me even op en we zoeken samen een oplossing.

Inschrijven is niet nodig en je mag zeker nog wat vrienden uitnodigen.

Op de koffie bij Hertoghe

*Koffie, thee en gebak
Genieten en ontmoeten.
Er zijn voor elkaar.*

Handwerkclub elke dinsdag om 15 uur

Een succesvol initiatief, ontstaan tijdens een koffie Hertoghe. Samen handwerken maar vooral ook genieten van elkaars gezelschap.

Breng je eigen handwerk mee of werk hier aan één van onze gezamenlijke projecten.

Je bent zeker ook welkom om ons gewoon gezelschap te houden.

Elke dinsdagmiddag om 15 uur in de Brabozaal, Nottebohm Wzc, Biartstraat 2

Handwerkclub

*Samen werken
Samen leren
Er zijn voor elkaar*

Hertoghe Boekenruilkast

Ook het boekenkastje is reeds veelvuldig gebruikt in maart. Heeft u er al een kijkje in genomen?

Het staat aan de Biartstraat 2 (Nottebohm Wzc) onder het afdakje bij de liftingang.

Neem gerust een boek of doneer er de boeken die je zelf niet meer nodig hebt. Heeft u een mooi boek gelezen uit de kast? Je mag ons altijd laten weten, zo kunnen we er iets over publiceren in deze krant.

De buurtvaas

De buurtvaas wordt doorgegeven van buur tot buur. Als de vaas bij je langskomt dan geniet je van het boeket. Is het boeket uitgebloeid? Vul de vaas dan terug op en geef ze aan iemand uit de buurt.

Komt de vaas bij jou terecht? Maak dan een fotootje dat we kunnen delen via deze pagina of via onze FB-pagina.

De buurtvaas deed zijn ronde en ging vrolijk gevuld van deur tot deur. Wanneer ben jij aan de beurt?

Buurtetentje Buurtkring Hertoghe

Woensdag 6 april 2022 om 19.00 uur

Het is ons wederom een genoegen u namens de Buurtkring Hertoghe uit te nodigen voor een volgend Buurtetentje. Twijfel je nog? Bekijk dan even onderstaande foto's en snuif de sfeer op.

Taverne De Grave

Van Schoonbekestraat 186, 2018 Antwerpen
Inge en Peter stellen u het volgende voor:

Hertoghe etentje

*Ofsamen lekker eten en drinken
Ontmoeten
Tijdelijk voor elkaar*

PRAKTISCH:

U kunt zich aanmelden VOOR 1 april met duidelijke vermelding van uw voorkeuren voor voorgerecht en hoofdgerecht EN aantal personen.

1. per mail aan Chris Duchesne per kris9691@gmail.com
2. telefonisch via Whatsapp op GSM nummer 0473 17 30 59 met vermelding van uw naam en telefoonnummer

Er kunnen maximaal 40 personen deelnemen. Uw inschrijving is definitief als u bevestiging hiervan heeft gekregen.

Aperitiefje

Glaasje cava of een fruitsap

Voorgerecht

Aspergesoep met een vleugje room

of

Een burata op een bedje van geconcasseerde tomaat met pesto en crème van basilicum

Hoofgerecht

Een stoofpotje van lam met akkergroentjes en krielaardappelen

of

Asperges op Vlaamse wijze met aardappeltjes

Dessert

Huisgemaakte tiramisu

6

Witte en rode huiswijn en water inbegrepen tijdens het eten

Prijs 35 euro per persoon

Namens Buurtkring Hertoghe: Kris en Marijke

Deze gezichten zijn stilaan bekend bij onze activiteiten.

Ook de jongste burens genieten mee.

Donderdag 7 april om 20 uur

Endeavour
STELT VOOR
RING
PARK
ZOID

7

Beste buurtbewoners,

Misschien heb je het al gehoord, de Antwerpse Ring is vandaag in volle verandering. In het kader van 'De Grote Verbinding' zoekt het stedenbouwkundig ontwerpteam van Ringpark Zuid naar nieuwe leef- en ademruimte tussen de wijken van 't Kiel, Antwerpen-Zuid en de Brederodewijk. Zo zal de spaghettiknoop plaats ruimen voor drie nieuwe buurtparken langs de knoop en zou de tunnel op de Jan De Voslei een extra dak krijgen.

Dit is een project van lange adem, maar we komen het tussentijds al graag eens aan jullie voorstellen. Zo hebben jullie een idee van wat jullie in de toekomst kunnen verwachten en is er ook de mogelijkheid om input te geven op de plannen.

Want hoewel er al hard gewerkt is aan plannen zijn er nog zeer veel vragen onbeantwoord. Daarvoor hebben we onder andere meer onderzoek, kennis en inspraak uit de omliggende wijken nodig. Endeavour werkt binnen Ringpark Zuid aan de communicatie en participatie van en naar (buurt)bewoners.

Daarom zouden we je willen uitnodigen op onze infoavond op **donderdag 7 april van 20u-22u**. Deze zal doorgaan in **Café Biart, Nottebohm Wzc, Biartstraat 2, 2018 Antwerpen**. Iedereen is welkom. Het is niet nodig om op voorhand in te schrijven.

De avond start met een korte introductie en nadien is er de kans om het project te verkennen en vragen te stellen.

Wij kijken er alvast naar uit !

Caroline, Jakob en Tim
Endeavours – Ontwerpteam Ringpark Zuid
caroline@endeavours.eu

Endeavour

Zaterdag 14 mei om 10 of 14 uur Buurtwandeling onder leiding van Alex Elaut en Guy Saen

Van DUITSE HOEK naar Nottebohm Hospitaal

In de rubriek Geschiedenis van de Wijk van Hertoghe Actueel hebben we al heel wat geschreven over de geschiedenis van de omgeving van het Hertoghe Park.

Het wordt nu tijd om eens op verkenning te gaan.

Vertrek is om 10.00 uur en 14.00 uur in het Harmoniepark aan de hoofdingang van het Districtshuis. Afhankelijk van de inschrijvingen worden er één of twee groepen gevormd.

Er wordt verteld over de geschiedenis van het Harmoniepark, Albertpark, Prins Albertlei. Via de Kardinaal Mercierlei naar de Merodelei. Onder voorbehoud wordt de Basiliek bezocht.

Via de tuin van het nieuwe Provinciehuis wandelen we naar de Jan Van Rijswijcklaan, de Karel Oomsstraat met de restanten van de Minerva-autofabriek.

Einde is voorzien in de cafétaria of tuin van het Woonzorgcentrum Nottebohm. Daar is er gelegenheid om de tentoonstelling te bezoeken over 120 jaar Nottebohm.

Inschrijven verplicht via buurtkringhertoghe@gmail.com of Inge Melis 0485 23 05 31

Prijs: 10 euro, - 1 consumptie in Café Biart achteraf inbegrepen.

Vergeet niet duidelijk te vermelden of je de wandeling om 10u of om 14u wilt volgen

Wandeling Natuurpunt

<https://www.natuurpunt.be/pagina/over-natuurpunt>

Een vrijwilligers organisatie, met meer dan 130.000 leden. Pleitbezorgers voor meer en betere natuur.

Natuurpunt brengt mensen samen. Elk jaar organiseren ze duizenden activiteiten: gegidste wandelingen, beheerwerken, cursussen, workshops....

In het kader van natuur-in-de-stad stellen ze een nieuw initiatief voor. Met een gids wordt natuur in de stad, in jouw buurt, opgespoord en toegelicht. Een wandeling voor groepen van 20 personen, tegen een kleine vergoeding. Het Kernteam gaat het voor u uitproberen.

Namens Buurtkring Hertoghe Nelly Bongers

Dit is uw buur

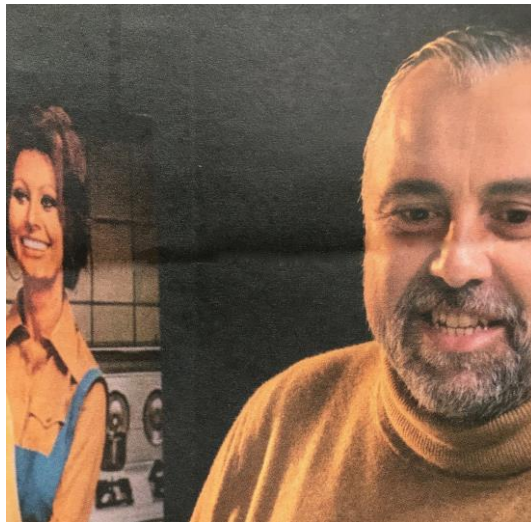
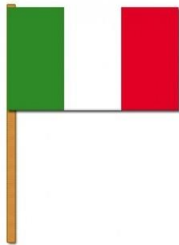
Onze rondborstige buur,

Steven Lens,

is te vinden in de Biartstraat 57 in

Doppio Zer00 Alimentari

een Italiaanse delicatessenzaak

Ik begin met Steven een compliment te maken voor de hoge kwaliteit van het krantje dat op de toog ligt. Vakwerk. Het is persoonlijk, een genot voor het oog en heel informatief. De verantwoordelijke uitgever blijkt Steven Lens te zijn! Als hij mij vertelt dat zijn stiel interieur architect is, vallen de puzzelstukjes in elkaar.

In 2013 verkocht Steven zijn zaak en begon opnieuw in een totaal andere richting. "Ik ben van 0 begonnen". Dit zien we weerspiegeld in de naam van zijn zaak. Dubbel 0, dubbel nul. Bloem met een dubbele nul wordt gebruikt voor pasta- en pizzadeeg, één nul is voor taarten e.d.

Steven noemt zichzelf een levensgenieter met een passie voor alles wat Italiaans eten en drinken is. Hij wilde een leven gaan leiden waarin het cateren voor en het aankleden van toffe bedrijfs- en familiefeestjes, gezelligheid en contact met mensen, de boventoon zou voeren. Dat ging 7 jaar lang, met duizenden opdrachten, heel goed, tot, wat ik noem, de Grote Pauze. Hij kwam die periode door met het leveren van geschenkmanden, lunch boxen, zo'n 15.000 en aperitief boxen voor bedrijven. In december 2020 opende hij in de ruimte die voorheen als magazijn dienst deed, zijn "alimentari", een kruidenierszaak.

Praten met Steven dompelt je onder in alles wat Italiaans eten en drinken is, net als de winkel waar je je in een walhalla van Italiaanse producten bevindt en "wijnen van noord naar zuid".

Plannen voor dit jaar worden uiteengezet in een nieuwe krant die in de maak is. Hij licht al een tipje van de sluier op. Een ijskarretje voor de deur met 6 smaken ijs, folders voor lunchgerechten, maaltijden om op te halen aan het eind van de werkdag.

Hij houdt een vinger aan de pols van Italiaanse culinaire ontwikkelingen door regelmatige zakenreizen: “In Turijn geweest, net terug van Puglia en in de planning zit Rome, Toscane.....”

Tot slot de bekende vragen.

Wat ligt er op het nachtkastje

Italiaanse tijdschriften, kookboeken, reisboeken

Wat is jouw ‘quilty pleasure’

Eten en drinken, gewoon, puur, eenvoudig, seizoensproducten, een goede olijfolie.....

Wat staat er op jouw ‘bucket list’

New York bezoeken, maar eerst een half jaartje in Italië rondtrekken met de Vespa en... Sophia gaan opzoeken – ze is 87.

uw vliegende reporter, Nelly Bongers.

Geschiedenis van de buurt

Beste Lezer,

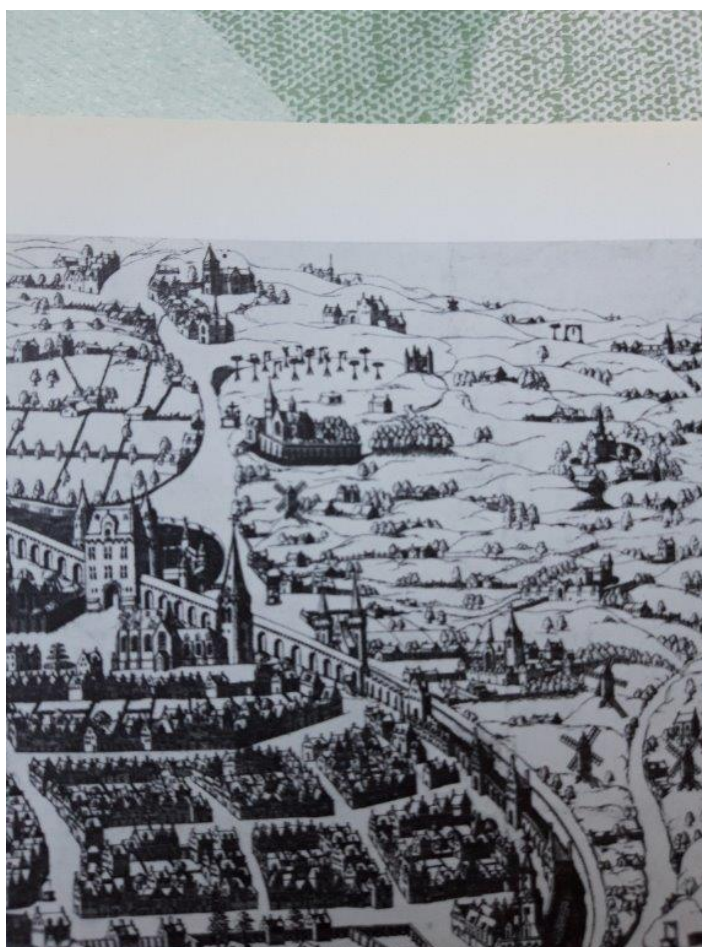
DE LEPROZERIJ VAN TERZIEKEN

Nu het stilaan lente wordt, is een bezoekje aan het Harmoniepark met het nieuwe Districtshuis zeker de moeite. Wanneer je oude stadsplattegronden van Antwerpen en omgeving bestudeert, zie je op deze locatie de benaming Terzieken staan. Soms met een ommuurd kerkje en enkele gebouwen. De schrijfwijze op kaarten en documenten kan verschillend zijn: *Ter Zieken*, *Ter Siecken* of *Terzieken*.

Op de bekende kaart 'Marchionatus.' uit 1624 het Galgenveld aangeduid, met pijlen: Terzielen en de Grenspaal van Berchem.

kaart met locatie Terzielen

kaart met locatie Terzielen (1524-1528) merk het kruisbeeld op voor het Galgeveld. Dit noemde men in Brabant een Oude God zoals op de splitsing in Mortsel op de weg naar Lier en Mechelen.

LEPRA OF MELAATSHEID IN ONZE STREKEN

Op de website van de Antwerpse Vereniging voor Bouwhistorie en Geschiedenis vond ik een korte en bondige tekst over Terzielen in Antwerpen.

Op 1 juli 1301 getuigt de Stad Antwerpen dat het klooster van Terzielen haar schuld heeft afgelost op de gronden die ze verwierf "in de Beke en bij Harincrode". Mogelijk zijn het ongeveer 5,5 bunder (ha) wilde gronden "hemede" genaamd (gemeenschapsgrond) die voor 12 pond Leuvens door de Stad Antwerpen werden verkocht op 25 oktober 1296. Met zulke verkopen kon de stad de toenmalig nieuwe stadsomwalling (derde stadsvergroting, voltooid in 1314) alsook bestratingswerken bekostigen. De leprozerie of het melaatsenhuis 'Ter Siecken' was naar alle waarschijnlijkheid ca. 1231-1237 al opgericht nabij het 'Papenmoer' en vergrootte in 1296 slechts haar bezit. De gebouwen, met Sint-Lazaruskapel, zullen in de 16de eeuw verwoest worden (1542 en 1580) en nadien zal de instelling verhuizen binnen de stadsomwalling (Willem) Lepelstraat, 1662, maar dan geen echt leprozenhuis meer vormen.

In de studie van Daan van Leeuwen, "Leven buiten de stadsmuren" wordt uitvoerig beschreven hoe men in de middeleeuwen keek naar deze zieken. Ik haal uit deze studie even de inleiding aan. De studie zelf kan je verder lezen via internet, (zie geraadpleegde bronnen).

Lepra of melaatsheid is in onze streken al eeuwen verdwenen. Maar van de 11de tot de 16de eeuw was het één van de belangrijkste ziektes in Europa. 'Een straf van God' werd het genoemd. Toch was het ook een vorm van christelijke barmhartigheid om leprozen te helpen. Elke stad had wel een leprozerie aan de rand; een verblijfcentrum waar lepralijders in een afgezonderde gemeenschap leefden en verzorgd werden.

In de grootsteden Ieper, Brugge en Gent kwamen de leprozen zich 'schouwen' om tot een leprozerie toegelaten te worden. Ieper had zelfs één van de belangrijkste leprozerieën van het Graafschap Vlaanderen. Melaatsen uit de regio Ieper, Kortrijk, Oudenaarde en zelfs Dendermonde werden in Sint-Jan geschouwd om ergens in een leprozerie toegelaten te worden. Eens toegelaten werd je bezit overgenomen door de leprozerie. Op die manier werden het rijke instellingen waar ook niet-leprozen probeerden binnen te geraken.

Vanaf ongeveer 1230 lag de leprozerie van Ieper op de site 'Hooge Siecken', langs de weg naar Brugge. Er ontstond een omgracht domein met toegangspoort, leprozenhuisjes, een kapel, een gemeenschapshuis, een bakkerij, een brouwerij, ... Alles was aanwezig om zelfvoorzienend te zijn in deze geïsoleerde gemeenschap. Tijdens het archeologisch onderzoek zijn resten van verschillende leprozenhuisjes gevonden, sommige met mooi afgewerkte haardstructuren. Eén gebouw heeft een muur met een natuurstenen parement, wat wijst op een belangrijke functie. Het vondstmateriaal op de site uit de late middeleeuwen met heel wat luxe-aardewerk, toont alvast dat de bewoners van de leprozerie niet onbemiddeld waren. Zo moet het in Antwerpen ook geweest zijn ongeveer.

afbeelding leprozerie te Ieper

Terzielen binnen de stadsmuren van Antwerpen

Na de verwoestingen van kerk en klooster aan het huidige Harmoniepark vestigen de zusters, die de regel van St-Augustinus volgden, zich in de Willem Lepelstraat. Nu zonder leprozerie. Hier wordt een volledig nieuw klooster gebouwd met kerk die later een barokke gevel krijgt. Er bestaat nog een 18de -eeuwse tekening, gouache op perkament dat deel uitmaakt van 3 grote perkamenten vellen met daarop een lijst met namen van alle ingetreden zusters in het Antwerpse klooster sinds 1595. De jongste datum op het document is 1771. Aan de namen te zien kwamen sommige zusters uit bemiddelde families zoals Van Arenbergh, Rodrigues, Villain, enz. en ook uit invloedrijke families in het Antwerpse stadsbestuur.

Terzielen in de Willem Lepelstraat

Eerste tekenen van teloorgang in de 18de eeuw.

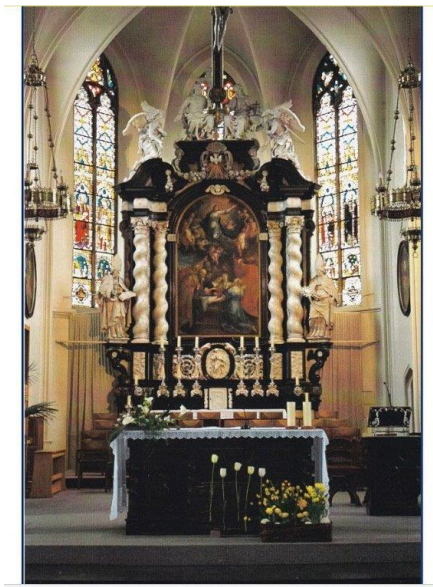
Onze toenmalige landvoogd prins Karel-Alexander oordeelt dat de rijke inkomsten van Terzielen beter kunnen besteed worden aan het Groot Gasthuis of aan het Bestuur der Algemene Armen der Stad. Keizer Jozef II gaat het nog allemaal wat meer uitpluizen. Vanaf 1782 worden zijn agenten uitgestuurd om zich beter te informeren over het kloosterlijk leven in onze gewesten. In 1783 worden in Antwerpen 14 kloosters afgeschaft, waaronder Terzielen. De zusters doen nog een poging om hun klooster te redden van de ondergang. In 1787 wordt door een opgehitste menigte lelijk huisgehouden in het klooster. Gelukkig zijn er nog waardevolle kaarten en documenten bewaard in onze archieven. Het klooster wordt gebruikt als kazerne, gasthuis voor gewonde soldaten enz. Op 15 december 1788 was de Schelde toegevroren. In de kerk werd een groot vuur aangelegd met schouw om zich te kunnen warmen, soldaten hielden toezicht. Restanten van de kapel kan je nog zien in de Willem Lepelstraat 34. In 1990-1991 werd de gehavende kapel gerenoveerd door de Brussels architect Luc Maes. De herbestemming is een fotoatelier met woonfunctie.

Willem Lepelstraat 34 na verbouwing 1990-91

HOOFDALTAAR EN COMMUNIEBANK GERED

In de 17de-eeuwse kapel werd in 1680 door een weldoenster bij testament de opdracht gegeven om voor 2000 Guldens een zwart en wit marmeren hoofdaltaar met schilderij op te richten. De rijke weldoenster Margareta de Licht werd voor het altaar begraven. In 1783 wordt het altaar verkocht voor 150 Gulden, hoogstwaarschijnlijk door bemiddeling van de nabijgelegen St-Michielsabdij, aan de parochiekerk van Vosselaar. Deze parochie werd bediend door de Norbertijnen. U kan het altaar met schilderij "O.-L.-Vrouw ten Hemel opgenomen" nog altijd bewonderen in het centrum van Vosselaar.

hoofdaltaar in de kerk van Vosselaar

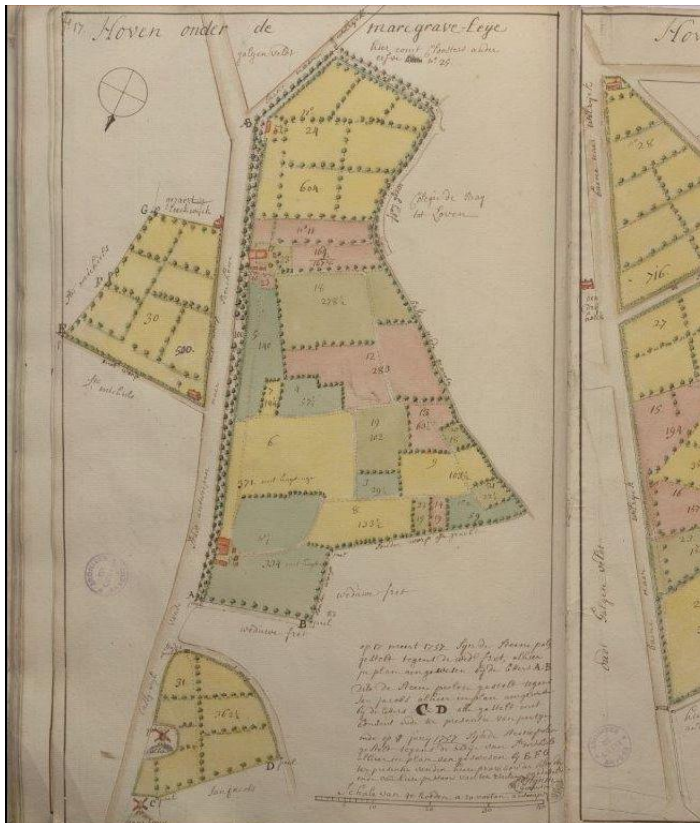
NATIONALE EN ZWARTE GOEDEREN TE KOOP GESTELD TIJDENS DE FRANSE REVOLUTIE

Vanaf 18 Pluiose jaar V (6 februari 1797) tot 19 Germinal jaar VIII (9 april 1800) werden er 165 zittingen gehouden van aangeslagen goederen. Het is verbazingwekkend welke rijkdom de kloosters bezaten. Men mag niet vergeten dat sommige kloosters al meer dan 500 jaar bestonden en door schenkingen en erfenissen over heel wat eigendommen beschikten. Zo zijn ook al de eigendommen van Terzieken openbaar verkocht tijdens de Franse Revolutie. Gelukkig is er in 1757 door landmeter P. Stynen een kaartenboek opgemaakt en bestaan de rekenboeken ook nog.

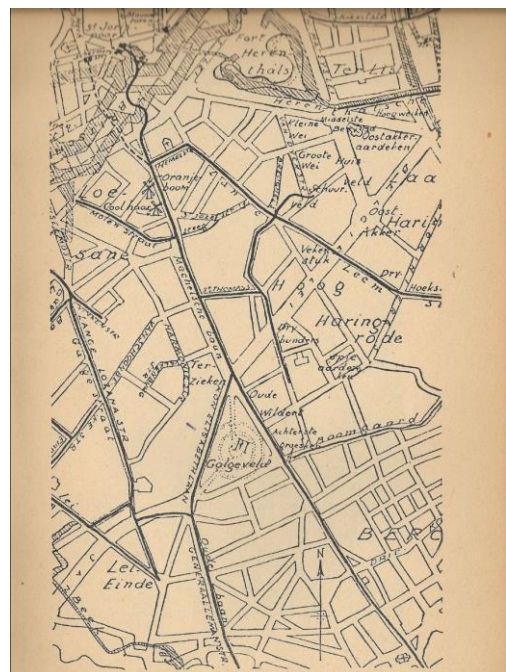
Voor de buurt van Hertoghe park waren heel wat boerderijen, hovenierswoningen en gronden eigendom van het klooster van Terzieken. In bijlage bezorgen we u enkele afdrucken uit dit

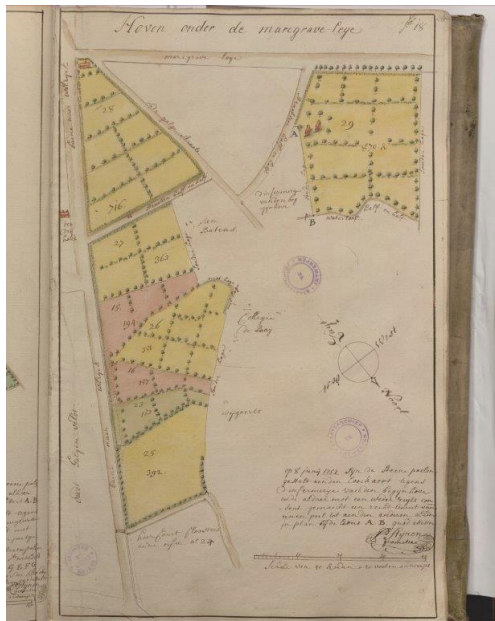
prachtig kaartboek van 1757 dat in het Rijksarchief op de Door Verstraeteplaats wordt bewaard. In het boek staan nog veel meer eigendommen in de omgeving.

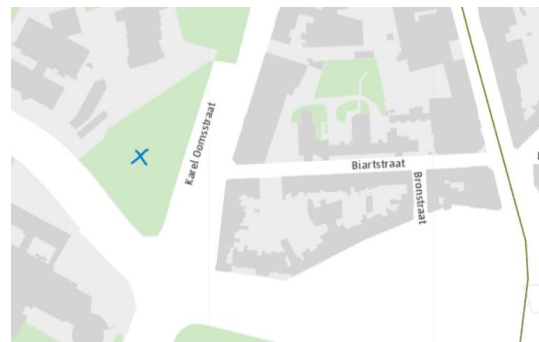
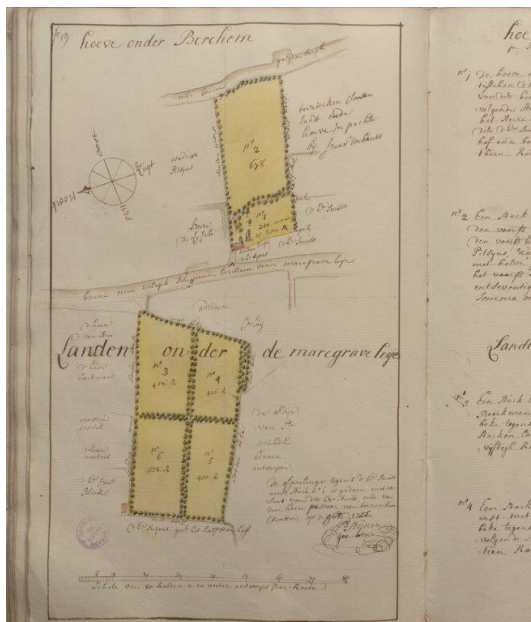
Eigendom Terzielen. Vanaf de Mechelsesteenweg-Kon. Elisabethlei. Grens aan de andere zijde was de slingerende veldwegel, nu Harmoniestraat en een gedeelte van de Peter Benoitstraat. De Molenstraat herinnert nog aan de twee windmolens aan de Mechelsesteenweg. Den Oranjeboom en de Coolraes. Na de verwoestingen van de 16de eeuw zijn er langs de Mechelsesteenweg en Harmoniestraat, hoveniershoven en lusthoven gekomen. Het gekendste was Valkenburg. Nu een straatnaam.

Mechelsebaan en omgeving. Dikke zwarte lijn zijn de oude hoofdwegen. (uit Litteekens van Antwerpen. 1944)

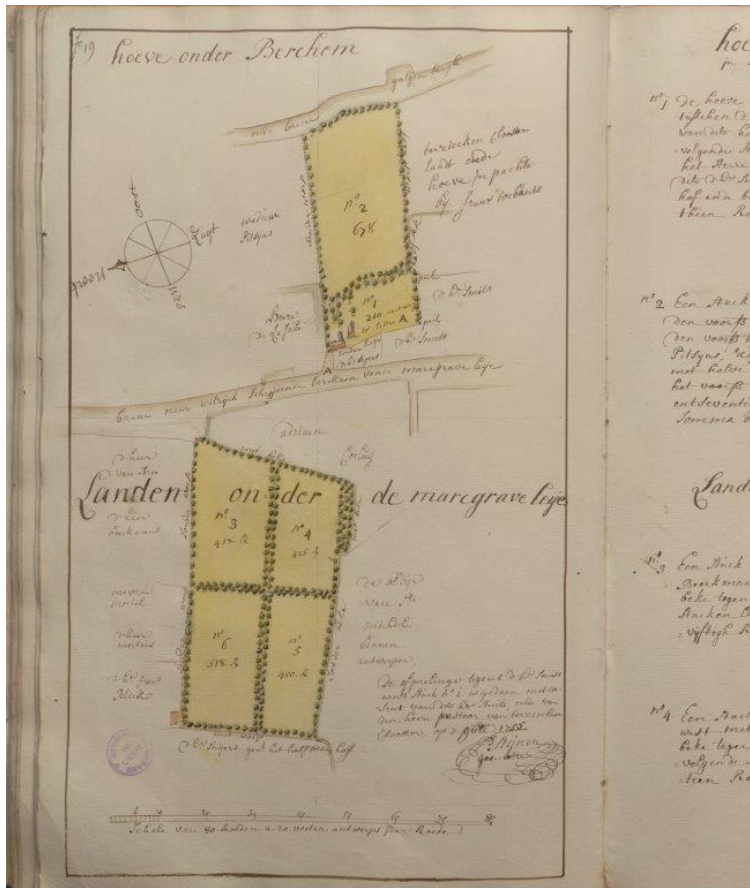

Gronden van de huidige Kon. Elisabethlei en Karel Oomsstraat en de Korte Lozanastraat behoorden ook aan Terzielen. In deze driehoek ligt nu het Provinciehuis en het kasteel Fester of de huidige Kunsthumaniora. Door dit gedeelte is in 1927 de Jan Van Rijswijcklaan getrokken. (ter hoogte van den Driehoek)

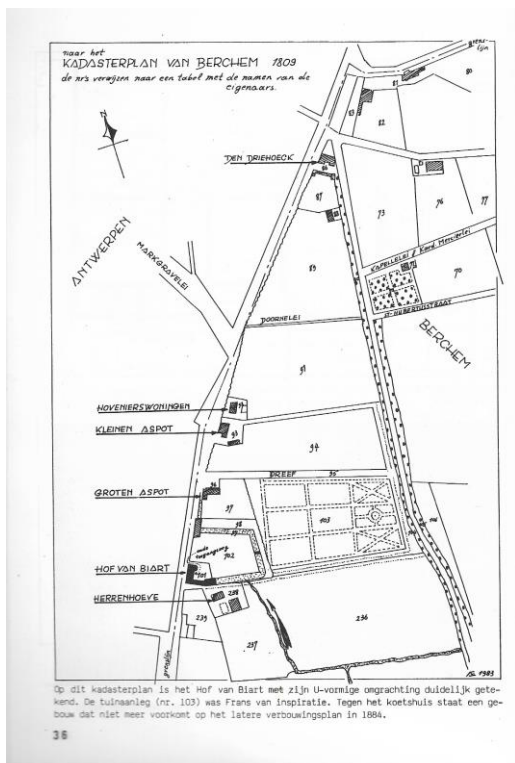
Een groot gedeelte achter het huidige park Hertoghe was van Terzielen. Nu ongeveer het appartementsgebouw Louise en Marie. Op de kaart van Terzielen de nrs 3,4,5 en 6

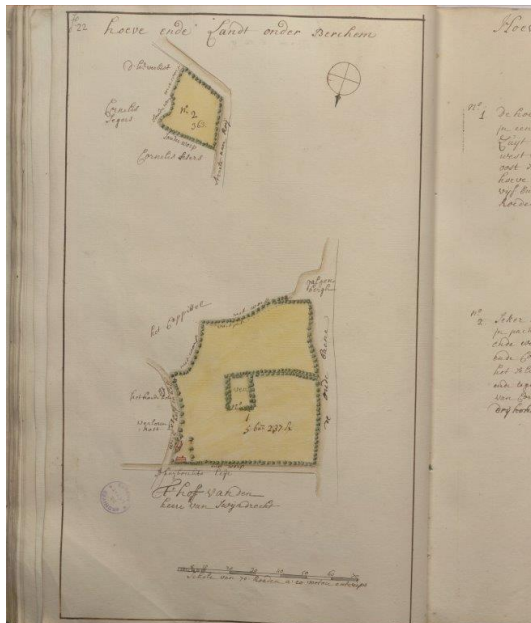

Op het kruispunt Karel Oomsstraat-Desguinlei schuin tegenover restaurant Colmar stond tot bij de bouw van de Brialmontomwalling nog een hoeve die eeuwen lang eigendom is geweest van Terzielen. De hoeve was dus ook aangeslagen door de Franse bezetter. De gronden liepen tot aan de Oude Baan of nu Gen. Lemanstraat. Ze werd aangekocht door A. Beerenbroek van Deurne van het Centraal Bestuur van het Departement van de Twee Neten. J.F.F. Biart koopt deze hoeve die hoogstwaarschijnlijk "Herrehoeve" of "Sterrehoeve" was genoemd aan op 3 april 1811. J.F.F. Biart had reeds in 1807 het er naast gelegen Hof van Plaisantie aangekocht waarvan het hoofdgebouw nog bestaat in de Karel Oomsstraat nr. 69. Tussen 1807 en 1830 zal hij nog verschillende gronden en hoven aankopen in de omgeving. Over de familie Biart en het Hof van Plaisantie wordt later uitvoeriger gesproken in Hertoghe Actueel.

. BV

Kadasterplan van 1809 met het Hof van Biart en de Herrehoeve of Sterrehoeve

Groot stuk land met boerderij tussen huidige Gen. Lemanstraat- St-Hubertusstraat -Van Hombeeckplein en huidige Binnensingel. Later in het bezit van de familie Terlinck en De Lescluze. Fragment uit het kaartboek. Merk ook de galgeberg van Berchem op. Deze was ongeveer over de Biartstraat in de huidige Gen. Lemanstraat gelegen. Goed opvallend aan de oude invalsweg vanuit Mechelen.

HERBESTEMMING VAN KERKELIJKE GOEDEREN: GEEN NIEUW FENOMEEN

In de 18de eeuw, wanneer tal van kloosters werden afgeschaft, kwamen heel wat gebouwen en terreinen vrij. Deze gebouwen gaven de gelegenheid voor nieuwe functies. In Antwerpen zijn hiervan verschillende voorbeelden. Sommige kerken werden parochiekerk, zoals St-Paulus en Carolus Borromeus. Andere werden afgebroken en de bouwmaterialen verkocht. De terreinen werden verkocht om te verkavelen. Ook fabrieken, gerechtshoven en scholen behoorden tot de mogelijkheden. In het vroegere Minderbroedersklooster aan de Mutsaertstraat werd de Academie onder gebracht. De voorgevel van de kerk kreeg een driehoekig fronton met zuilen. Wat er nog overbleef van de gebouwen van Terzicken in de Lepelstraat wordt een magazijn gemaakt. De familie van Ferdinand Meeùs die in de buurt hun distilleerderij hadden, zal er ook nog eigenaar van worden.

We zitten nu weer in een periode waarbij gezocht wordt naar de herbestemming van leegstaande kloosters, kapellen en kerken. Dus niets nieuws onder de zon maar wel met meer overleg.

ST-JOBKAPEL OP DAMBRUGGE

We hadden in Antwerpen nog een tweede locatie waar leprozen werden opgevangen buiten de stad. In 1553 bouwt men binnen de Sint-Willibrordusparochie (Antwerpen) langs de Schijn, achttien lemen huisjes voor melaatsen. Ze zijn nog net gelegen in de Vrijheid Antwerpen op de wijk Den Dam. De bijbehorende kapel (in de huidige Bredastraat) is toegewijd aan Sint-Job, de patroonheilige van de leprozen, gezien hijzelf 'met zweren was bedekt'. Het is de enige heilige uit het Oude Testament van de katholieke kerk. Zijn feestdag was een belangrijk jaarlijks feest met kermis. De St-Job Begankenis duurde acht dagen en was heel populair. Zelfs tot ver in de 20ste eeuw werd er nog met "char a bancs" naar toe gereden. Er waren poppenspel en ezel koersen en veel spijs en drank. En wie kent het liedje nog. De oorsprong ligt bij de ezel

koersen, (er zijn verschillende versies van het lied).

En we rije nor Sint-Job oep nen ezal oep nen ezal
En we rije nor Sint-Job oep nen ezal zonder kop
En zoë rije we te peêrd oep nen ezal oep nen ezal
En zoë rije we te peêrd oep nen ezal zonder steêrt.

Van de St-Jobkapel blijft alleen de gevel over in de Bredastraat op den Dam.

Op weg naar de kermis op St-Job. Hendrik Schaevels, collectie universiteitsbibliotheek Antwerpen

Voorgevel St-Jobkapel in de Bredastraat (gevel met ronde raam)

Deze bijlage bij mijn artikel werd me bezorgd door [Marc Van Acker](#)

GEZONDHEIDSPASSEN ZIJN NIETS NIEUW ONDER DE ZON: DE VOORLOPERS VAN DE CORONAPAS (Tim Trachet)

<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2021/10/30/gezondheidspassen-niets-nieuws-onder-de-zon/>

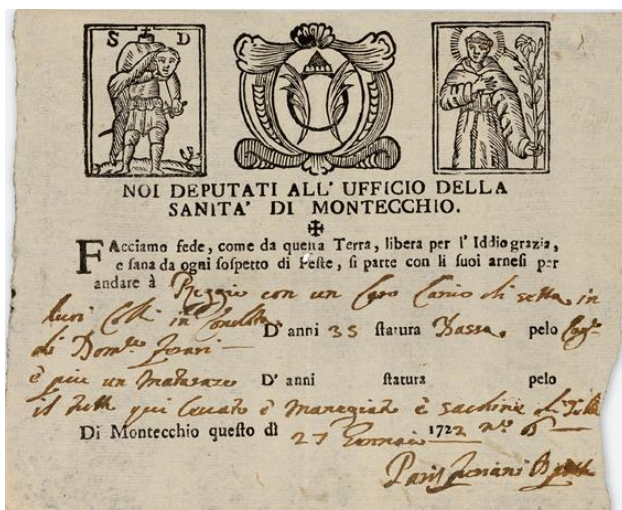
Het covidcertificaat heeft voorlopers gehad. Tijdens epidemieën in het verleden waren er documenten die mensen toelieten om aan quarantainemaatregelen te ontsnappen.

Een “gezondheidspas” als bewijs dat men niet ziek is, bestaat al eeuwen. De oudste bekende exemplaren dateren uit de 15de eeuw. In die tijd was de pest de grote boosdoener. Deze zeer besmettelijke ziekte dook midden 14de eeuw op en doodde toen misschien een derde van de Europese bevolking. Maar ook later bleef de pest nog eeuwen de mensheid teisteren.

De oorzaak van deze ziekte – een bacterie die zich via vlooiën en knaagdieren verspreidt – was toen totaal onbekend, maar men beseftte al snel dat mensen die erdoor getroffen zijn, anderen konden besmetten. Pestlijders isoleren – quarantaine – was de enige maatregel om te vermijden dat de ziekte zich verder verspreidde. Hele dorpen en steden werden soms tijdelijk van de buitenwereld afgesloten. In die omstandigheden was het natuurlijk moeilijk om zich te verplaatsen. Reizigers werden gewantrouwd. Daarom leverde de overheid van de stad of streek waar de reiziger vandaan kwam soms een document af waarin gegarandeerd werd dat er daar geen besmetting was en dat de drager van het document wel degelijk gezond was.

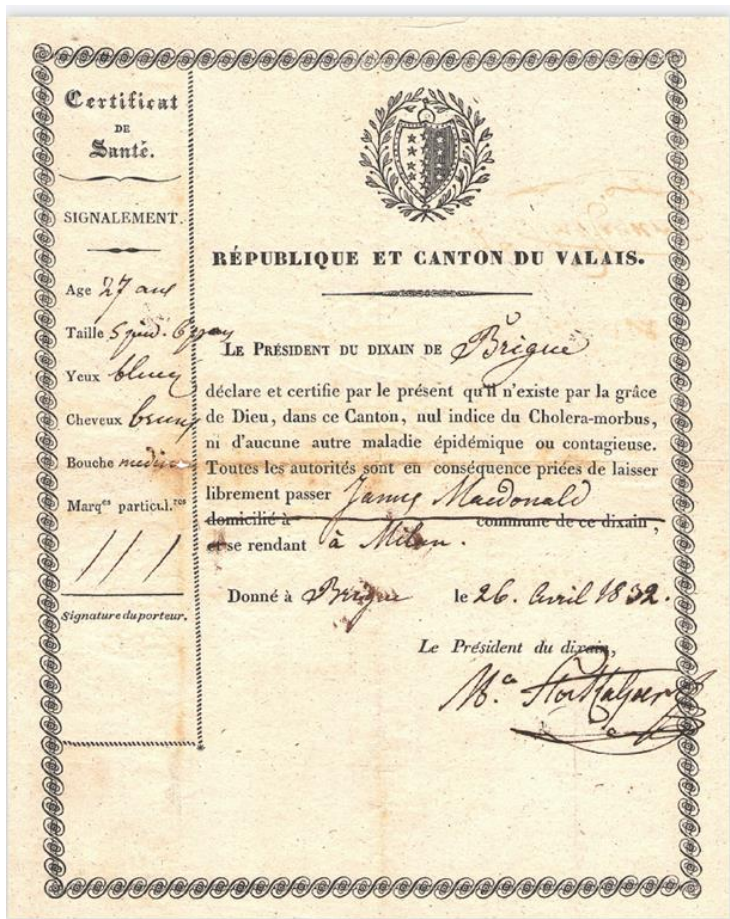
Deze eerste gezondheids certificaten (het woord “certificaat” komt van het Latijn *certum facere*, oftewel zekerheid verschaffen) waren met de hand geschreven door de arts die de betrokkene onderzocht had. Soms kwam er een notaris aan te pas. Na het ontstaan van de drukkunst verschenen er gedrukte exemplaren, waarbij de naam van de betrokkene moest worden ingevuld. Al bij al zijn er zeer weinig van bewaard gebleven, want zo'n attest was niet lang geldig.

Een "gezondheidspas" was dus niet meer dan een verklaring dat de houder van de pas gezond was, niet dat die niet ziek kon worden. Een volgende stap kwam pas in de 19de eeuw.

Italiaanse gezondheids pas uit 1722
Wellcome Collection

Zwitserse gezondheidspas uit 1832
New York Academy of Medicine

Gele koorts op Gibraltar

Gibraltar, de Britse kolonie op de indrukwekkende rots op de zuidkust van Spanje, kreeg in 1804 voor het eerst te maken met een epidemie van gele koorts. Dat is een tropische ziekte, die meestal na enkele dagen vanzelf geneest maar waarbij een minderheid van de patiënten overlijdt.

De gele koorts woedde hevig onder de bevolking van de Britse kolonie. Al snel stapelden de lijken zich op in de straten van Gibraltar.

Artsen vermoedden dat de ziekte zich snel kon verspreiden doordat de meesten van de enkele duizenden inwoners van de rots samengehokt leefden in nauwe woonkazernes. Men nam toen aan dat gele koorts door direct contact onder mensen werd overgedragen. Tegenwoordig weten we dat de oorzaak ligt bij een virus dat zich van mens tot mens verspreidt via bloedzuigende tropische muggen. Hoe dan ook, bij dicht op elkaar levende mensen kan er besmetting op grote schaal gebeuren.

Toen de gele koorts in 1810 opnieuw uitbrak, lieten de autoriteiten een kamp aanleggen op de landtong die Gibraltar met het vasteland verbindt, om daar de getroffen te isoleren. En met succes. De epidemie kwam daarna nog enkele keren terug. Intussen was het duidelijk dat wie de gele koorts overleefde, niet opnieuw ziek kon worden.

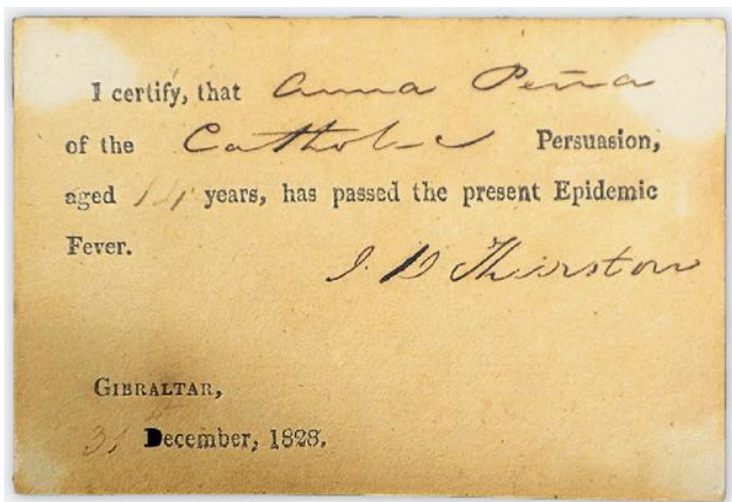
Bij een nieuwe uitbraak van gele koorts in 1828 – de vijfde al – vielen er zeer veel slachtoffers. De autoriteiten keerden toen de quarantaine om: de zieken bleven in hun woningen en de 4000 inwoners die niet ziek waren, moesten naar een kamp naast de rots verhuizen.

Plan van Gibraltar in de 19de eeuw. Het quarantainekamp bevond zich op de vlakte links van de rots. De Spaanse grens is helemaal links.

Institut Cartogràfic de Catalunya

De omstandigheden in het kamp zorgden ervoor dat de ziekte zich daar niet verder verspreidde. Maar de isolatie duurde vier maanden en veroorzaakte heel wat ongemakken. Om de situatie wat te verlichten, werd een certificaat ingevoerd waarmee mensen die van de ziekte genezen waren, zich vrij van Gibraltar naar het kamp konden verplaatsen, en omgekeerd. Ze waren immers immuun.

Gele koorts-certificaat gebruikt tijdens de epidemie op Gibraltar in 1828
Gibraltar National Museum

Van pokkenbriefje tot gele pas

Intussen was er ook al sprake van vaccins. De Engelse arts Edward Jenner ontdekte in 1796 de koepokinenting als een efficiënt middel om te voorkomen dat mensen met pokken werden besmet (veel eerder was er in Azië een primitieve vorm van vaccinatie tegen pokken bekend, de inoculatie). Dat was een enorme vooruitgang, want de pokken waren zowat de meest dodelijke van alle besmettelijke ziekten: men schat het totaal aantal mensen dat aan pokken is gestorven op een half miljard.

De koepokinenting werd al snel op grote schaal toegepast. Napoleon organiseerde in zijn rijk, waartoe het latere België behoorde, grootscheepse vaccinatiecampaagnes voor het leger en ook voor de burgerbevolking.

In het Koninkrijk der Nederlanden (met het latere België) werd vaccinatie in 1823 verplicht voor

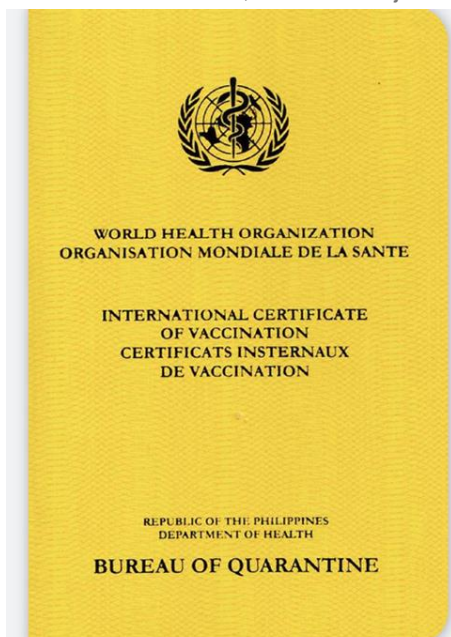
schoolgaande kinderen. Elk kind dat naar school ging moest een vaccinatiebewijs voorleggen. In Nederland sprak men van het "pokkenbriefje". Al zou Nederland, onder druk van een overwegend protestants-christelijke anti-vaccinatiebeweging, die verplichting later weer afschaffen.

Dit soort maatregelen verspreidde zich in de loop van de tijd, zeker toen bleek hoe efficiënt vaccinatie tegen de pokken was. In de Verenigde Staten eisten sommige staten een vaccinatiebewijs voor scholieren en overheidsambtenaren. Zelfs particuliere bedrijven en clubs deden dit. Vaak was het litteken van vaccinatie vaak voldoende als bewijs. Uiteindelijk voerden veel landen een verplichte vaccinatie tegen pokken in voor iedereen. België deed dat pas in 1946. Eigenlijk veel te laat, want de pokken waren hier toen vrijwel verdwenen. Later werd ook vaccinatie tegen polio verplicht.

*Pokkenbriefje uit 1912
Museon - Europeana*

Intussen eisten sommige landen dat reizigers die het land binnenkwamen een attest voorlegden dat ze tegen pokken waren gevaccineerd. Na de Tweede Wereldoorlog voerde de Wereldgezondheidsorganisatie de "gele pas" in. Deze pas, officieel het Internationaal Vaccinatiecertificaat, is een boekje waarin de aard en de datum van het vaccin wordt genoteerd.

De gele pas is nog altijd verplicht om bepaalde landen te bezoeken. Veel tropische landen eisen een bewijs van vaccinatie tegen gele koorts, soms ook tegen cholera of polio. De pas was in de eerste plaats bedoeld tegen de pokken, maar deze vreselijke ziekte is intussen uitgeroeid. De vaccinatie heeft dus zeker haar nut bewezen.

Een Internationaal Gezondheidscertificaat zoals het nu gebruikt wordt. Rizalninoynapoleon

Geraadpleegde bronnen:

- Stadsgeschiedenis, nr 2 ,9de jaargang – 2014. De ruimtelijke metamorfose van steden na de secularisatie van de kloosters in België van 1773 tot 1860. Thomas Coomans en Reinout Klaarenbeek.
- De ondergang van het klooster Terzielen binnen Antwerpen, bijdragen tot de geschiedenis, jaargang 19, nr 4-5
- Heemkundige Kring Adriaen Ghys,(Vosselaar) Nieuwsbrief nr 2, februari 2004. “het hoogaltaar van de O.-L.-Vrouwkerk krijgt Antwerpse belangstelling.
- Van zomerverblijf tot huis in de rij. Studie over 18 de eeuws Hof van Plaisantie in de Karel Oomsstraat 69 te Antwerpen, 1984 door Alex Elaut
- Daan Van Leeuwen. Leven buiten de stadsmuren. Uitgave: www.jongehistorici.nl
- Lia Somers, Koninklijke Kring voor Heemkunde Merksem vzw en Marc Van Acker
- Leprozerie der Hooge Siecken
- Antwerpse Vereniging voor Bouwhistorie en Geschiedenis (AVBG)
- Rijksarchief Antwerpen; Kaartboek P. Stynen, 1757
- “De Litteekens van Antwerpen”, door Floris Prims ,1944
- Foto’s: Inventaris onroerend erfgoed, kerknet Vosselaar, stadsplattegrond Stad Antwerpen, Universiteitsbibliotheek Antwerpen, Rijksarchief Antwerpen-kaartboek P. Stynen
- Duitse Hoek door Dick Wursten (plattegrond omgeving Antwerpen)

Aanvullingen of opmerkingen op deze rubriek zijn steeds welkom.

email: Alex.elaut@proximus.be of tel: 0478 311253

© Alex Elaut

Wist je dat?

Misschien wonen er Ieren in onze buurt.

Op donderdag 17 maart kleurt Ierland groen. Het is Sint Patrick’s dag, Ierland’s belangrijkste feestdag. Er wordt een week lang uitbundig gefeest met parades, een brede waaier van evenementen, vuurwerk, lezingen, poëzievoordrachten en het centrum van de steden één grote feestruimte met traditionele Ierse zang en dans.

Overall in de wereld waar Ieren te vinden zijn, dus ook in Antwerpen is er een ‘Saint Patrick’s day’. Geen kamers te vinden in wereldsteden als New York, Sydney, Tokyo... ze kleuren groen en duizenden nemen deel aan parades. Groen is de kleur die met het festival wordt geassocieerd. Zin in een feestje, nog iets groen in de kast, zin in guinness, zoek dan een van de Antwerpse Ierse pubs op. Delhaize heeft een speciale stand met guinness én groene sokken. Hou de datum in de gaten voor 2023.

Patrick, een Romeinse Brit, werd geboren in Wales in 385. Op 16-jarige leeftijd werd hij door Ierse piraten als slaaf verkocht. 6 jaar later kwam hij in een Iers klooster in aanraking met het katholicisme en besloot zijn leven te wijden aan het evangelie en de bekering van het volk. Hij liet overal in het land kerken en scholen bouwen en werd zo de patroonheilige van het land omdat hij het hele heidense land wist te bekeren. Hij was een fanatieke zendeling en reisde het hele platteland af met een van zijn favoriete hulpmiddel, een klaverblad om de heilige drievuldigheid uit te leggen. Vandaar de associatie van Sint Patrick met een klaverblad oftewel een 'shamrock'. Hij stierf op 17 maart in het jaar 461. Er zijn veel ongegronde mythes verbonden aan Sint Patrick.

De kleur groen, oorspronkelijk het symbool voor het 'emerald island', het smaragdgroene eiland, is a.g.v. de Ierse godsdienst segregatie uitgegroeid tot het symbool van de katholieke religie en de kleur oranje vertegenwoordigt de protestante bevolking.

25

Alleen een klein 3-blad-klavertje kan een 'shamrock' worden genoemd. Alle shamrocks zijn klavers, maar niet alle klavers zijn 'shamrocks'.

Nelly Bongers

Dimphna, een Ierse koningsdochter

Op het eind van de 6de eeuw werd Sint Dimphna geboren uit een heidense vader en een katholieke moeder. Na de dood van haar moeder moest ze vluchten om aan haar vader's ongepaste aandacht te ontsnappen. Met haar priester en beschermer, Gerebernus, belandde ze in Antwerpen. Ze reisden verder naar Geel en hun schuilplaats werd daar ontdekt door de vader. Beiden werden door hem onthoofd.

Haar overblijfselen zijn te vinden in de St.-Dimphna kerk in Geel. De martelares ligt er aan de grondslag van de wereldbekende Geelse gezinsverpleging van geesteszieken.

Er is in de Sint Jacobskerk in de Lange Nieuwstraat in Antwerpen een Dimphna kapel te vinden en in de Sint Andrieskerk hangt een Dimphna banier.

Nelly Bongers

Buurtfietsenstalling in provinciehuis

Omwonenden kunnen voortaan hun fiets veilig en droog onder het provinciehuis stallen. Zo wil de provincie fietsgebruik aanmoedigen en ruimte optimaal gebruiken.

Een beveiligde, droge ruimte om fietsen te stallen. Het is een behoefte die ook leeft in de buurt van het Antwerpse provinciehuis. Daarom besliste de provincie om vanaf 1 februari een buurtfietsenstalling te openen. Na enkele kleine ingrepen – onder meer aan de indeling van de ondergrondse parking - is de stalling nu klaar. De buurtfietsenstalling is volledig gescheiden

van de personeelsfietsenstalling. Er is plaats voor 18 gewone fietsen en 3 buitenformaatfietsen.

De buurtfietsenstalling is bereikbaar via de in- en uitrit van de ondergrondse parking aan de Koningin Elisabethlei 22, en te voet via het parkinghuisje. De stalling is beveiligd en enkel toegankelijk met een badge, zowel overdag als 's nachts. De plaatsen worden verhuurd via een overeenkomst met Mobiliteit en Parkeren Antwerpen (MPA). Meer info vind je op hun webpagina De buurtfietsenstalling.

Provinciehuis met tuin

Onder het grasveld ligt de parking van het provinciehuis

Gedeelde ruimte biedt meerwaarde

Het provinciebestuur hecht groot belang aan het optimaal gebruiken en dus delen van ruimte. Die visie was ook duidelijk aanwezig in het ontwerp van het nieuwe provinciehuis. Sinds de zomer van 2020 heeft de buurt er een groene long bij, een publiek toegankelijke tuin van 23.000 m².

26

De parking, die vroeger bovengronds lag, bevindt zich onder het grasveld van de tuin. Paden langs weerszijden bieden voetgangers en fietsers een handige doorsteek tussen de Harmoniestraat en de Koningin Elisabethlei.

In 2019 opende het provinciebestuur al een buurtparking voor auto's. Maximaal 40 geregistreerde buurtbewoners kunnen er parkeren op weekdays tussen 17.30 en 8.30 uur en doorlopend op zaterdag, zondag en feestdagen.

Uit in de buurt

Het Hertoghe park

De parkwerkers in hun oranje plunje zijn druk bezig geweest om het resultaat van de stormen op te ruimen. Iedereen heeft er last van gehad.

de zon op de natte schors

Het V-teken van victorie en vrede, beroemd gemaakt door Churchill.
De permanente bewoners van ons park verbergen hun politieke geëngageerdheid niet.

Nelly Bongers

Tentoonstelling Eugene Van Mieghem

Bezoekadres
Hoofdzetel Argenta
Belgiëlei 45-53 – 2018 Antwerpen

Investar Fine Arts
Tel. 03 285 51 41
E-mail: info@investarfinearts.be
Website: www.investarfinearts.be

Investar Fine Arts maakt deel uit van Investar NV

MET DANK AAN

Eug Van Mieghem
MUSEUM

Ter Kammen
Audio-Visueel Museum

www.investarfinearts.be

TENTOONSTELLING

EUGEN VAN MIEGHEM
1875-1930
kunstenaarsperspectief op de emigranten van
Red Star Line

VRIJ TOEGANKELIJK

www.investarfinearts.be

De tentoonstelling is toegankelijk van 19 april tot 15 juli 2022 telkens op maandag, woensdag en vrijdag of - naar aanleiding van wettelijke feestdagen - op 19 april, 24 mei en 7 juni 2022 en dit telkens tussen 10u en 16u voor individuele bezoeken en van 16u tot 17u voor groepsbezoeken.

Raadpleeg onze website voor verdere informatie of bel naar 03 285 51 41.

BELEEF GESCHIEDENIS

Blik op een wereld in verandering

Eugeen Van Mieghem: kunstenaarsperspectief op de emigranten van Red Star Line

Laat u meevoeren naar de vorige eeuwwisseling met volkse taferelen van de kunstenaar Eugeen Van Mieghem. U kijkt door de ogen van Van Mieghem – kunstenaar van het volk – mee naar het Antwerpen van de late 19e en vroege 20e eeuw, met een nadruk op de emigratie over zee naar New York.

U ziet een fascinerende geschiedenis tot leven komen, gekleurd door de eigenheden van het Antwerpse havenleven, een Europa in verandering en de Eerste Wereldoorlog.

Laatste tentoonstelling op Belgische bodem

Voor achttien van de werken in deze tentoonstelling is dit uw laatste kans om ze in België te bewonderen. Na afloop van deze expo worden ze als schenking van een Antwerps verzamelaar overgebracht naar New York. Ze vinden daar in september 2022 een nieuwe thuis bij de New York Historical Society.

PLAN UW BEZOEK

Individueel bezoek

Bezoek de tentoonstelling op uw eigen tempo op maandag, woensdag en vrijdag. Boek uw afspraak online of telefonisch. Houd er rekening mee dat de tentoonstelling een uur na de laatste toegangstijd sluit.

Privéronleiding (op aanvraag)

Investar Fine Arts organiseert speelse en educatieve rondleidingen voor kinderen en volwassenen. U ontdekt de voorouderlijke geschiedenis van Antwerpen en de haven door de ogen van de kunstenaar Eugeen Van Mieghem.

Reserveer uw e-ticket op www.investarfinearts.be of bel naar 03 285 51 41.

Een privéronleiding plannen? Dat kan en is volledig gratis. Doe uw aanvraag op www.investarfinearts.be of bel naar 03 285 51 41.

Elk bezoek begint met een introductiefilm van enkele minuten.

In de tentoonstellingsruimte is achtergrondmuziek aanwezig.

De catalogus van deze en andere tentoonstellingen zijn verkrijgbaar via de website en aan het onthaal.

De tentoonstelling en omliggende ruimtes zijn vlot toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

OVER INVESTAR FINE ARTS

Bij de vernieuwing van de hoofdzaal van de Argenta Groep is op het gelijkvloers een ruime, moderne tentoonstellingsruimte ingericht. Investar Fine Arts is de tak van Argenta die de tijdelijke en permanente collecties beheert.

Investar Fine Arts wil nieuwsgierigheid, plezier en inzicht opwekken voor beeldende kunst. De organisatie verzamelt, bewaart en interpreteert objecten in hun geschiedkundige context en stelt ze voor aan een breed publiek.

Minerant

zaterdag 7 en zondag 8 mei in de Antwerp Expo.

Een kleurrijke verzameling mineralen en fossielen uit de hele wereld in rijen stands. Een lust voor het oog. Er is voor ieder wat wils en aankopen zijn allerminst een aanval op uw portemonnee.

Nog vragen of voorstellen voor onze krant of iets anders van de buurtwerking?

T: 0485 23 05 31 – BuurtkringHertoghe@gmail.com

Buurtkring Hertoghe is een initiatief van Nottebohm WZC en kon tot stand komen met de ondersteuning van Burgerbegroting District Antwerpen, Koning Boudewijnstichting, steunfonds GZA

